

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементції положень законодавства Європейського Союзу про добросчесність, прозорість та запобігання спотворенню конкуренції на оптових ринках»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до положень частини другої статті 1 Закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» та рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства № 2018/01/MC-EnC від 29 листопада 2019 року Україна, як Договірна сторона Енергетичного Співтовариства, взяла на себе зобов'язання імплементувати в національне законодавство Регламент № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року щодо цілісності та прозорості оптового енергетичного ринку в його адаптованій редакції (далі - Регламент REMIT).

Регламент вимагає від держав, які є членами Європейського Союзу або сторонами Енергетичного Співтовариства, встановити на національному законодавчому рівні такі вимоги та правила, що забезпечать прозорість та цілісність оптового енергетичного ринку (ринків електричної енергії та природного газу), та дозволять попереджувати зловживання учасників на оптовому енергетичному ринку, зокрема, що стосується маніпулювання ринками, торгівлі на основі інсайдерської інформації.

16 грудня 2020 року у Верховній Раді України було зареєстровано проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементції положень законодавства Європейського Союзу про добросчесність, прозорість та запобігання спотворенню конкуренції на оптових ринках» (реєстр. № 4503).

Енергетичне Співтовариство рекомендувало прийняти проєкт Закону України реєстр. № 4503 в першому читанні за умови врахування до другого читання ряду пропозицій.

Таким чином, постала необхідність у врахуванні таких пропозицій від Енергетичного Співтовариства.

2. Мета і шляхи досягнення

Метою прийняття проєкту Закону є імплементування в українське законодавство положень Регламенту № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року з урахуванням пропозицій Енергетичного Співтовариства.

Для чого пропонується закріпити на законодавчому рівні норми, спрямовані на попередження зловживань з боку учасників на оптових енергетичних ринках, та встановити відповідальності для учасників за

маніпулювання на енергетичних ринках, а також за торгівлю на основі інсайдерської інформації.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту акту

Проектом Закону передбачається внесення до Законів України положень щодо енергетичних ринків, які відповідають Регламенту REMIT.

Проектом Закону запроваджуються визначення «оптовий енергетичний ринок», «оптові енергетичні продукти», «особа, яка професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами», «інсайдерська інформація на ринку електричної енергії», «інсайдерська інформацією на ринку природного газу», «маніпулювання на ринку електричної енергії», «маніпулювання на ринку природного газу», «критична інфраструктура».

Установлюється заборона здійснення маніпулювань на оптовому енергетичному ринку та обмеження поведіння з інсайдерською інформацією.

Установлюється відповідальність учасників оптового енергетичного ринку та їх службових осіб за маніпулювання ринками, неправомірне використання інсайдерської інформації.

Також передбачається надання додаткових повноважень Регулятору в частині визначення вимог щодо заборони та запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках відповідно до вимог нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства; контролю ринків електричної енергії та природного газу та поведінки суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на зазначених ринках, з метою виявлення ознак зловживань на ринках; реєстрації суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та є учасниками оптових енергетичних ринків; співпраці з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та регулюючими органами інших держав з метою виконання функцій та завдань, що визначені Регламентом (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року щодо цілісності та прозорості оптового енергетичного ринку, адаптованим відповідно до рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства 2018/10/MC-EnC; отримання інформації від осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами; здійснення моніторингу торгівельної діяльності з оптовими енергетичними продуктами метою виявлення та запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках; ініціювання розслідувань виявлених порушень щодо обмежень поведінки з інсайдерською інформацією, або виявлено дії, що мають ознаки маніпулювання на оптових енергетичних ринках; застосування санкцій за зловживання на оптових енергетичних ринках.

Визначається механізм підтримання ліквідності на ринку (маркет-мейкери).

Врегульовується питання, пов'язане з професійною таємницею на енергетичних ринках.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативно-правовими актами у даній сфері правового регулювання є:
Закон України «Про природні монополії»,
Закон України «Про Антимонопольний комітет України»,
Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»,
Закон України «Про ринок електричної енергії»,
Закон України «Про ринок природного газу».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту Закону України у разі його прийняття не призведе до додаткових видатків з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття проекту Закону України матиме суттєвий позитивний вплив на продовження реформи в галузі енергетики, боротьбу з маніпуляціями, зловживаннями на оптових енергетичних ринках та недопущення монополізації на них та забезпечить виконання державою Україна міжнародних зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також сприятиме припиненню Секретаріатом Енергетичного Співтовариства провадження по справі № ECS-0421 від 26.03.2021 року щодо невиконання Україною зобов'язань із транспозиції Регламенту № 1227/2011.

Народні депутати України

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Наталуха Дмитро Андрійович (3203419593)

Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000026532C0099B57800

Дійсний до: 19.08.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-16/03-2021/181271 від 03.06.2021

530733